

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto K 12—
pol leta " 6—
četrt leta " 3—
na mesec " 1-10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petiti vrsta 14 vin. Pri večkratni inserciji po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročilne se ne ostra.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto K 18—
pol leta " 9—
četrt leta " 4-50
na mesec " 1-60

Za inozemstvo celo leto " 28—

Upravišтво: Knaflcova ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 86.

Najnovejše vesti. — Brzobjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Januarsko zasedanje delegacij.

G. — Dunaj, 21. decembra. Januarske delegacije se sestanejo v Budimpešti 21. januarja.

Nesoglasje v »Poljskem klubu«.

G. — Praga, 21. decembra. Kakor javlja »Prager Tagblatt«, je prišlo med posameznimi frakcijami v »Poljskem klubu« glede zasedanja posameznih portfeljev v bodočem ministristvu do ostrih konfliktov. Med vsepoljsko stranko in pa med poslanecem Stapinskim se vrše pogajanja glede teh vprašanj. Vsepoljska frakcija je pripravljena prepustiti Stapinskemu mesto načelnika v »Poljskem klubu«, ljudska stranka pa je zato baje zavezana, da prepusti prof. Glombinskemu, da postane resortni minister in pa en poljski konservativci, ki naj bi postal minister za Galisio. Demokratska stranka bi na ta način ostala brez vsakega zastopstva. Demokratska stranka se zavzema za to, da ostane dosedanj poljski minister - krajan Dulemba na svojem mestu, eventualno naj bi postal poljski minister - krajan dvorni svetnik dr. German. Tega nečejo le poljski konservativci, ki se zavzemajo za to, da bi postal poljski minister - krajan vitez Kozlovski, ali pa bivši minister Koritovski. Zlasti pomembno postane vprašanje načelnštva pri »Poljskem klubu« za slučaj, da postane predsednik »Poljskega kluba« Stapinski, ker je le-ta eden izmed redkih nasprotnikov galisjskih kanalov, bi pomenilo prevzete načelnštva po Stapinskim, da se »Poljski klub« ne bi več tako zavzemal za izvedbo kanalov. Med posameznimi frakcijami v »Poljskem klubu« je baje že tako napeto razmerje, da posamezni poljski politiki še govore, da bi bilo najbolje, ako se ne izvede parlamentarno ministristvo, marveč uradniško ministristvo. V zadnjem slučaju bi prišli v poštev neki poljski uradnik, namreč sekijski šef Zalevski. Nekateri pa kombinirajo, da bi bil v tem slučaju poljski minister - krajan prof. Javorski ali pa krakovski župan dr. Leo.

Gospodarska zbornica v službi kapitalistov.

S. — Dunaj, 21. decembra. Gospodarska zbornica je imela včeraj popoldne ob treh plenarno sejo, v kateri je pred vsem ministristki predsednik baron Bienert naznanil, da je s celim svojim kabinetom podal cesarju demisijo in da je cesar to demisijo tudi sprejel. Baron Bienert je radi tega prosil gospodsko zbornico, da naj nujno reši zakonske predloge, ki so jej predloženi in ki so bili v poslanski zbornici že sprejeti. Nato je bil soglasno sprejet proračunski rporizorij v 2. in 3. branju. Nato je zbornica razpravljala o prepovedi nočnega dela delavk v industrijskih podjetjih, da se namreč prepove industrijeem ponoči imeti zaposlene delavke. Ta zakonska predloga je bila v poslanski zbornici soglasno sprejeta. Člani gospodske zbornice pa so v interesu industrijalcev sklenili, da

gre ta zakonska predloga predaleč, četudi jim je član gospodske zbornice prof. Filipovich dokazal, da s tem zakonom pride Avstrija šele za drugimi državami, ki imajo to socialno vprašanje že zdavna urejeno. Vendar je bila predloga odklonjena in izročena nazaj komisiji. Poročevalec knez Schönburg je nato poročal o podaljšanju poslovniskega provizorija, na kar je bila tudi tu zakonska predloga v drugem in tretjem branju sprejeta. Prihodnja seja gospodske zbornice je danes ob 11. dopoldne.

»Slavisches Tagblatt« in provosodni minister Hochenburger.

S. — Dunaj, 21. decembra. Snočni »Slavisches Tagblatt« prinaša pod naslovom: »Dr. von Hochenburger a. D.« uvodnik, v katerem odločno in v ostrih besedah protestira proti temu, da bi bil dr. Hochenburger v novem kabinetu nositelj pravosodnega portfelja. V članku se obširneje bavi s krivicami, katere je prizadel ta minister slovanskim narodom, zlasti Slovencem. Dr. Hochenburger je bil orodje nemških nacionalcev in je kot tak povsod skrajno krivično nastopal. Zaradi tega je že prej malenkostno zaupanje v avstrijsko justico pod njegovim režimom še bolj bilo omajano in v slučaju, da bi Hochenburger bil tudi v novem kabinetu nositelj justičnega portfelja, bo zaupanje v našo justico popolnoma izginilo s površja. Justični minister Hochenburger je bil v svojem poslovanju Slovanom skrajno krivičen in zaradi tega so Slovani opravičeni, da se proti njemu z vso odločnostjo bore in da preprečijo, da bi bil Hochenburger tudi še nadalje član novega kabineta. Članek konča z besedami: »Er ist es gewesen, er wird es nicht mehr sein!«

Prestolonaslednik Franc Ferdinand otvori delegacijsko zasedanje v Budimpešti.

A. — Budimpešta, 21. decembra. Avstrijski minister zunanjih zadev grof Aehrenthal je včeraj naznanil ogrskemu ministristkemu predsedniku grofu Khuen - Hedervaryju, da bo prestolonaslednik Fran Ferdinand v zastopstvu cesarja Frana Josipa otvoril in tudi nagovoril delegacije, ki se sestanejo 28. t. m. v Budimpešti. Ministristki predsednik grof Khuen - Hedervary je v tem Aehrenthalovem poročilu obvestil tudi druge ogrske ministre in takoj so se tudi začele v kraljevem gradu primerne priprave za sprejem delegacij.

Hrvaški sabor.

T. — Zagreb, 21. decembra. Včeraj je bil zopet odprt hrvaški sabor in sicer v dvorani zagrebske mestne hiše. Poslanec Barčić je kot najstarejši član sabora prebral kraljevi reskript, s katerim se sklicuje hrvaški sabor. Od poslanca Radića je bila stavljena na predsednika interpelacija, kaj je ukrenil proti postopanju hrvaških delegatov v ogrskem državnem zboru; ki se tam vedejo popolnoma nehrvaško. Predsednik Barčić je odgovoril, da nima na to nobe-

ne ingerence. Med govorom Stjepana Radića je prišlo med poslanci Supperini, Budo Budisavljevićem in Antonom Radićem do ostrega prepira glede izjav Stjepana Radića. Stjepan Radić je namreč zatrjeval, da je vsled velikega vpliva, ki ga imajo na Hrvaškem Srbi, prišlo tako daleč. Predsednik po starosti Barčić je nato odgovoril, da nima na to, kaj delajo hrvaški delegati v ogrskem državnem zboru, nikakega vpliva. Nato so podali poslanci svoja poverljiva pisma. Sabor se je razdelil v 5 verifikacijskih odsekov in predsednik Barčić je sejo za tako dolgo prekinil, da se volitve verificirajo. Stjepan Radić je sicer protestiral proti tej zaključitvi, toda poslanci so že zapustili zbornico.

Vprašanje predsedstva v hrvaškem saboru.

T. — Zagreb, 21. decembra. V ponedeljek zvečer se je vršilo zborovanje srbsko - hrvaške koalicije, v katerem se je razpravljalo o želji bana dr. Tomašića, da bi prišlo med banom in koalicijo do sporazuma, dalje, da se naj izvoli za predsednika sabora tak mož, kateri bo imel zaslonbo v posameznih strankah in kot takega se priporoča bivšega podbana Vladimira Nikolića. Srbsko - hrvaška koalicija pa tozadevno ni še storila nobenih sklepov.

Zborovanja v velikem županstvu zagrebskem.

B. — Zagreb, 21. decembra. Včeraj se je tukaj vršilo redno jesensko zborovanje zagrebske velike županije. Novi zagrebski veliki župan vitez pl. Kukolić je pozdravil zborovanje ter naznanil, da se na dnevnem redu nahaja pred vsem predlog glede razdelitve zagrebske velike županije.

Železniška nesreča.

A. — Trst, 21. decembra. Včeraj zjutraj ob 3/4. je povozil tovorni vlak, ki dovažal tovorno blago iz San Sabbe mimo ladjedelnice sv. Marka, kjer je bilo zbranih precej delavcev, nekega tam nahajajočega se delavca. Takoj ko so delavci izvedeli za to nesrečo, so prišli na mesto nesreče iz vseh bližnjih industrijskih podjetij ter so demonstrativno štrajkali, da na ta način protestirajo proti dejstvu, da jutranji vlak nemoteno vozi čez cesto ravno v času, ko se nahaja na cesti mnogo delavcev, ki hodijo na delo. Posebna deputacija delavcev se je podala tudi k ravnateljstvu državnih železnic v Trstu, da protestira proti temu vlaku in direkcija je tudi deputaciji obljubila, da bo odselej naprej ta vlak vozil 20 minut pozneje.

Grof Bobrinaki in njegova veleizdaja.

T. — Petrograd, 21. decembra. V »Novoje Vremja« priobčuje grof Bobrinaki pismo, v katerem izjavlja, da nikakor ni zagrešil veleizdaje v Avstriji. Ko je bil on na banketu v Seretu, je bil navzoč tudi tamošnji glavar, ne da bi bil količikaj protestiral proti njegovemu govoru. Grof

Bobrinaki se končno obrača proti avstrijskemu sistemu ter označuje celo zadevo kot angleško - židovsko intrigo.

Razprava proti ponarejevalcu dokumentov Vašiću.

G. — Belgrad, 21. decembra. Profesor Masaryk se je odpeljal v Belgrad, da prisostvuje kazenski obravnavi proti ponarejevalcu listin Vašiću. Ker bo razprava tajna, je profesor Marković izposloval za prof. Masaryka vstopnico, da se leta udeleži razprave kot zaupnik.

Zborovanja ruskega dijaštva.

A. — Petrograd, 21. decembra. Slušateljice petrogradskih visokih šol so imele včeraj veliko protestno zborovanje proti kazni s palicami in nagajkami v ruskih zaporih. Naenkrat pa je udrla v zborovalno dvorano policija in med dijakinjami je prišlo vsled tega do velike panike. Rektor Bulić in nekateri profesorji pa so pregovorili policijskega prefekta, da je zapovedal policistom zapustiti takoj zborovalno dvorano. Ker pa so dijakinje pri odhodu policije klicale »Abzug«, se je policija takoj vrnila v dvorano. Med dijakinjami je vsled tega izbruhnila takoj nova panika, pri kateri je bilo več dijakinj ranjenih.

A. — Petrograd, 21. decembra. Na petrogradski univerzi in tehniki so bila včeraj popoldne zopet velika zborovanja dijakov, na katerih so dijakji tudi protestirali proti telesni kazni v zaporih.

A. Moskva, 21. decembra. V moskovskem vseučilišču so imele tudi včeraj slušateljice protestno zborovanje, na katerem je bila sprejeta resolucija proti telesni kazni. Pele so rusko žalostinko »Vječnaja pamjat«. Di-jakinje so namreč demonstrirale tudi radi Tolstega.

A. — Petrograd, 21. decembra. V Petrogradu in Moskvi je policija preiskala stanovanja mnogoštevilnih dijakov, pri katerih hoče izslediti povzročitelja tega protestnega gibanja. 50 slušateljcev in slušateljic je bilo že aretiranih.

Bojno razpoloženje na Kreti.

G. — Atene, 21. decembra. V Atene se brzobjavljajo vesti iz Kaneje na Kreti, da pride med prebivalstvom Krete v kratkem do velikega razburjenja. V posameznih krajih otoka so se priredila protestna zborovanja, v katerih se je posebno povsod izražala volja, da bo kretska prebivalstvo, če bi bilo treba, z orožjem v roki izvršilo zedinjene kretskega otoka s grškim kraljestvom.

Gibanje med delavstvom na Bolgarskem.

B. — Sofija, 21. decembra. Tukajšnje delavske organizacije so priredile včeraj velike manifestacije za uvedbo novih socialnih zakonov. Posebna deputacija delavstva se je podala po manifestacijah k predsedniku sobranja in k ministristkemu predsedniku ter jima izročila tozadevno peticije.

Diplomatska služba in Slovani.

(»Dubrovnik«.)

Najvažnejša državna služba je diplomacija, zlasti v današnjih časih, ko lahko brez pretiravanja trdimo, da je uspeh ali neuspeh vsake države odvisen od spretnosti njenih predstavitev pri vladah drugih držav.

To se lahko opazi pri velikih mednarodnih krizah. Agresivna politika velikih držav, ki je prikrita pod krinko »miru«, postavlja na čelo državnih predstavitev v inozemstvu, ki so se v dejanjih izkazali, da se veruje več njihovim besedam, kakor pa njihovemu delovanju in njihovim nakanam.

Odkritosrčno in zares miroljubno politiko je opazovati samo pri slovanski diplomaciji, a plod te politike so bili neuspehi in težki udarci, ki se dandanes padajo z vseh strani na Slovane.

No, pa morda to ni bilo v škodo Slovanov.

Morda bo to ob koncu koncev vendarle slovanskim narodom odprlo oči in nadejati se je, da se bodo v bodoče tudi slovanski narodi držali načela, da je treba biti človeku oprezen, ako se hoče, da ne bo prevaran.

Radi naše odkritosrčnosti nas Slovane od nekdaj zatirajo Nemci in Madžari. Zato je že čas, da spremenimo svojo taktiko, ako hočemo, da si ustvarimo lepšo bodočnost. Naj nas uči grof Aehrenthal!

Avstro-ogrsko diplomacijo tvorijo izključno samo Nemci in Madžari, ki so vsi zakleti sovragi Slovanov.

Deset veleposlaniških mest, s katerimi razpolaga avstro-ogrsko diplomacija, je razdeljenih na pet Nemcev in pet Madžarov.

Pravkar vsled smrti grofa Khevenhüllerja izpraznjeno mesto avstro-ogrškega veleposlanika v Parizu, je dobil Madžar Szecheny, dose-danji poslanik v Vatikanu, kjer je polnih deset let spletkaril proti pravici jugoslovanskih narodov in proti staroslovenskemu bogoslužju in sicer s posebnim blagoslovom papeževnega državnega tajnika del Vala.

V poslaništvih so nameščeni sami Nemci in Madžari razen kopice Poljakov, ki pa nečejo ali ne morejo ničesar storiti, kar bi bilo na korist slovanskim narodom.

Sicer pa ti Poljaki itak nimajo nobenega slovanskega čustva, saj bi jih drugače gospoda pri ministrstvu zunanjih del niti ne sprejela v svojo službo.

Kar smo povedali glede voditeljev naših poslaništev v inozemstvu, to velja tudi za ostale člane teh diplomatskih zastopstev.

Tudi tu ni mesta Slovanom. Kako tudi naj »manjvredno slovansko pleme« tekmuje na diplomatskem polju s kulturosovc — Nemci in Madžari?!

Kakšnih sredstev se poslužuje ta diplomacija nasproti nam Slovanom, sta na najbolj drastičen način pokazala poslanca dr. Kramar in dr. Mašaryk v svojih govorih v delegacijskem zasedanju.

Vsiljuje se nam vprašanje, kakšno stališče zavzema ta avstro-ogrška diplomacija nasproti 31 milijonom avstro-ogrskih Slovanov?

Odgovor na to vprašanje nam daje delovanje te diplomacije:

Vse delo naših diplomatov obstoji v tem, da služijo v prvi vrsti velikonemški in velikomadžarski ideji in da spletkarijo proti Slovanom z najraznovrstnejšimi spletkami.

Proti nam Slovanom se poslužujejo na široko razpletenega vohunstva, njihov cilj pa je, da slovanske narode na ta ali oni način upropasti.

To delovanje pa ni skrivno, marveč je javno in spoznali smo ga iz cele vrste dogodkov, ki so nas končno prisilili, da smo spregledali, odkod nam grozi nevarnost.

A to je zopet dobra stran tega zla, ki nam imperativno veli, da se vsi organizujemo, ker nam je samo na ta način mogoče, da se upremo sovražnemu navalu, ki je nam vsak dan bližji in nevarnejši.

To izmed nas občuti vsakdo. To uvidevajo tudi naši neprijatelji, kar se da zaključiti od njihovega besnila in od silnejšega pritiska, ki ga izvršujejo zlasti na Jugoslovanih.

Ali hočejo gospoda v ministrstvu zunanjih del nadaljevati ta svoj diplomatski sistem?

Vse kaže, da ne mislijo prenehati, toda lahko se zgodi, da bodo delali račun brez krčmarja.

Klerikalni agitatorji na poslu.

Klerikaleci imajo najeto četo agitatorjev, da obdelujejo volilce in volilke za bodoče občinske volitve. Med obrtniki opravlja agitatorski posel kolar Anžič. Mož ima očitno malo dela, zato ima tudi dovolj časa postopati okrog in posedati po gostilnah. In kamorkoli pride, povsod govori samo o občinskih volitvah in o šansah pri teh volitvah za klerikalno stranko. Mož pravi, da si bodo klerikaleci prav gotovo priborili večino, — ako se jih oklenejo obrtniki. In da bi obrtnike pridobil za klerikalce, jim govori o zlatih časih, ki napo-čijo obrtnikom, ako pridejo na ljubljanskem magistratu na krmilo klerikaleci. Takisto jim tudi skuša natveziti, da bodo klerikaleci, čim dobe v roke magistrat, izposlovali pri vladi malim obrtnikom kredit po 2 % od sto. Ker pa naši obrtniki Anžiča do-

bro poznajo in vedo, da ima itak eno kolesce preveč v glavi, se njegovim čenčam, ki nimajo ne nog ne glave, le smejejo ter ga pošteno vlačijo za nos, kakor svoječasno tesarja Pusta. Drugi klerikalni agitator je mali Janežič v deželni bolnici. Ta možiček se v zadnjem času sploh ne briga za ničesar drugega, kakor za občinske volitve. Za svoj posel v bolnici sploh nima časa, ker piše neprestano na razne osebe pisma, v katerih jih vabi na tajne sestanke k sebi na dom. Opozarjamo somišljenike na ta dva klerikalna petelina, da se bodo vedeli proti njima ravnati.

Narodnost in človekoljubnost socialnih demokratov.

Neki železničar je bil nedavno tega odpuščen iz službe radi bolezni, ki si jo je nakopal pri službovanju. Mož se je obrnil na tukajšnje podružnico »Splošnega pravovarstvenega in strokovnega društva za Avstrijo« s prošnjo v slovenskem jeziku, naj bi se zavzela zanj. Na to slovensko pisano prošnjo je dobil take odgovor: »Sie werden himit verstandigt, dass die Organisation in Ihrer Sache nichts machen kann, weil Si seit März kein Mitglied mehr sind. Nachzahlungen der Beiträge gibt es Bekannntermassen (§ 9) nicht.« Iz pisma, pisanega seveda v klasični nemščini, je razvidno, kako narodni so naši socialni demokrati, iz dejstva, da odrekuje svojo pomoč železničarju, ki je bil odpuščen iz službe radi bolezni in vsled tega tudi ni mogel plačevati članarine, pa se tudi lahko sklepa na njihovo človekoljubnost.

Garibaldi v Ljubljani.

Pod tem naslovom je priobčil včerajšnji »Slovenec« notico, v kateri napada lastnika tukajšnjega kinematografa Fialo zaradi serije slik, predstavljajočih epizode iz življenja italijanskega boritelja za svobodo Garibaldija. V koliko je upravičen ta napad, pač dokazuje najbolj dejstvo, da se filmi vseh slik, predno se porabijo v kinematografu, predlože v cenzuro deželni vladi in da se je to zgodilo tudi s filmom slik, predstavljajočih posamezne prizore iz življenja italijanskega boritelja za svobodo Garibaldija. Vlada ni ugovarjala proti predstavljanju Garibaldijeve serije, ker je pač uvidela, da so vse slike docela nedolžne in da niti ena izmed njih ne žali patriotičnih čustev. Seveda »Slovenec« hoče biti bolj patriotičen kakor vlada sama in očita med vrstami lastništvu kinematografa radi Garibaldijeve serije nepatriotičnost in neolajnost, dasi mu je znano, da sta oba lastnika podjetja zavedna Slovana — Počkaj Slovenec, Fiala pa je rojen Čeh, ki pa ima vso svojo rodbino vzgojeno v narodnem slovenskem duhu. Pod takimi pogoji podjetje napadati, je pač

stvar okusa, zlasti ako se ve, da mora podjetje pač vzeti tiste slike, ki se mu dajo na razpolago. Oba lastnika sta gotovo toliko zavedna Slovana, da bi na primer prav rada imela na slikah slovenske napise, če bi to šlo. Ker pa dobivata vse filme iz tujine, — morata se tudi zadovoljiti z napisi v tujih jezikih, ker še žal nista tako bogata, da bi mogla dati filme napraviti na svoje stroške. Nekoliko več pravičnosti in uvidljivosti nasproti domačemu podjetju bi pač ne škodovalo!

»Kondeljk in Vejvara«.

Ta listek, ki izhaja že dolgo časa v »Narodnem Dnevniku« kot prevod iz češčine, si je vsled svoje izbornosti pridobil vseobče zanimanje. Ker smo od mnogih strani dobili izražene želje, naj bi to Ignát Hermannovo delo izšlo kot ponatisk v posebni knjigi, ponavljamo izdajateljstvu »Narodnega Dnevnika« to željo mnogih abonementov. Mogoče bi preskrbel celoten natis te izborne povesti tudi »Narodna založba«.

Glas iz občinstva.

Tako zanemarjenih cest, kakor so v trnovskem okraju, je najti morda le še v kaki zanikrni občini na deželi. Naravnost škandalozno izgledati Karunova in Konjušna ulica. Tako srečni namreč še nismo bili Trnovčani, da bi imele ulice vsaj le kanale za odvajanje deževnice. Že cele tri mesece gazimo v do členkov segajoči blatni brozgi, a cestno nadzorništvo ne stori ničesar. Ali se misli morda letos sploh opustiti že skrajno potrebno nasipanje? Tisto strženje blata, nekaka »pro forma«, res nič ne izda.

Delovanje rešilnega društva.

Rešilni oddelek gasilnega društva je bil v času od 10. do 17. t. m. sklican devetkrat in sicer je peljal 4 osebe iz mesta, oziroma južnega kolodvora v bolnico, 1 v blaznico na Studencu, 4 pa iz bolnice v hiralnico, oziroma v mestno jubilejno ubožnico.

Zimskošportni vozni listki po znizanih cenah.

Ravnateljstvo državnih železnic v Trstu je uvedlo na državnih železnicah zimskošportne vozne listke po znizanih cenah, med drugim tudi za proge: Ljubljana - Jesenice - Bled-Bohinjska Bistrica - Kranjska gora, in sicer za II. in III. razred. Pravico do znizanih voženj imajo člani »Slovenskega planinskega društva«, ako se izkažejo z veljavno letošnjo društveno izkaznico, so veljavni za dobo od 1. novembra t. l. do 30. aprila 1911 in se morejo uporabljati na vseh v voznem redu označenih osebnih in posebnih športnih vlakov. Vožnja je nastopiti ob nedeljah in praznikih, ob dnevnih športnih prireditvah ali en dan preje pred omenjenimi dnevi, povratek je mogoč le vselej poljub-

LISTEK.

Na robu prepada.

Povest; spisal F. R.

(Dalje.)

Matevž je takoj prišel za njo. Šel je najprej k svoji materi, jo izpraševal, kaj ji je, in jo tolažil ter končno odšel po duhovnika.

Jula je to porabila in se je vnovič splazila v Matevžovo sobo. Matevž je puščal svojo skrinjo vedno odprto in Jula je upala, da bo lahko pogledala, kar je prinesel iz kleti. A glej — sedaj ni bilo več ključa v skrinji in skrinja je bila zaklenjena.

Kar besna je postala Jula. Najraje bi bila skrinjo razsekala. Jezno je poskušala jo s silo odpreti in nehala je s tem šele, ko je slišala, da se bliža župnik z zadnjo popotnico.

Valjavki je bilo drugi dan že dosti boljše, a Jula jo je pregovorila, da je ostala v postelji. S tem si je hotela zagotoviti, da ji ne bo treba iz hiše in da bo lahko pazila na Matevža in prežala na tisto stvar, ki jo je bil prinesel iz kleti. Zavedala se je, da jo je Matevž prehitel in da je on dobil v roke Valjavkino skrivnost, katero je ona tako dolgo iskala in zasledovala.

Matevž je skrbno pazil, da je ostala njegova skrinja zaklenjena. Šele drugo noč potem, ko je prinesel v kleti izkopano šatuljo v sobo, se je upal najdeni »zaklad« bližje pogledati.

Šatulja je bila izdelana iz močnega lesa in okovana s srebrnimi okraski. Matevž jo je ogledoval od vseh strani in videl, da nima ključavnice.

Kako se neki ta stvar odpre? se je vpraševal in previdno poskušal na ta in oni način dvigniti pokrov. A ni se mu posrečilo, dasi je s tem zamudil več ur.

Stresal je šatuljo in zdelo se mu je, da nekaj v njej šumlja.

Najbrže so notri kaki papirji, je menil. Težkega ni nič, ker ni nič ropota in le sam šum.

Slučaj je končno nanesel, da se je Matevžu vendar posrečilo odpreti starinsko šatuljo. Vrgel jo je namreč jezno v svojo skrinjo, s tako močjo, da je odletela noga. Zdaj je videl, da je noga le navita in da je pod njo gumb. Ko je pritisnil na ta gumb, se je šatulja odprla.

Šatulja je bila skoro prazna. Le majhno pismo je ležalo notri. Matevž je slutil, da je to pismo usodnega pomena za Svetlina in da je v njem razodeta skrivnost Olgine smrti, a ni se upal pisma vzeti v roke.

Kako sem bedast, je rekel sam pri sebi. Časih sem mislil, da bi dal

življenje, če bi mogel dobiti dokaz za krivdo ali nedolžnost Svetlina in njegove žene, a sedaj se mi tresejo roke in srce mi trepeče, da si tega pisma še v roke ne upam vzeti.

Končno se je odločil in je vzel pismo v roke. Bilo je zapečaten s petimi pečati in na naslovni strani je bilo z drobno pisavo zapisano:

»Sodnemu pravdnistvu v Trstu. Razkritje o moji smrti. — Olga Svetlinova.«

Dolgo je Matevž gledal to pismo, kakor bi vsako črko posebe hotel prestudirati.

Spravil je pismo zopet v šatuljo in le - to zaklenil v svojo skrinjo.

Zdaj je Svetlinova usoda v mojih rokah.

Trdo, z nekako neizprosno je to rekel in se vlegel na svojo posteljo, a zaspati ni mogel, nego se nemirno premetaval po svojem ležišču in koval načrte in delal naklepe, dokler se ni zdanilo.

Odšel je z doma na vse zgodaj. Celo Jula je še ležala, ko je šel skozi kuhinjo. Dasi ni vedel, kaj bi počel in čemu je odšel, jo je krenil iz vasi in begal po Krasu brez smotra, begal cele ure, dokler ni bil tako utrujen, da je telo zahtevalo počitka.

Ko je minilo jutro, se je odpravil v vas, kjer je prebivala Elvira. Hodil je po vasi, s težkimi koraki, boječ se, da pride še vedno prerogodaj.

Toda Elvira je bila že pokonci. Ko je pogledal čez zid na njen vrt, jo je videl v beli jutranji obleki trgati cvetke.

Dobro jutro, milostiva gospa, ji je zaklical.

Bog ga daj, prijatelj, je odgovorila Elvira. Kaj je novega?

Nekaj novega je že ... je s pomembnim poudarkom vzkliknil Matevž.

In nekaj dobrega mora to biti, kajti na obrazu se vam vidi, da ste svoje novice veseli. Pridite k meni.

Matevž je pohitel na vrt k Elviri. Dala mu je roko in ga vprašala, kako novico da prinaša.

Dobil sem dokaz, da je gospod Svetlin nedolžen na smrti svoje žene.

Elvira je stisnila roki k srcu. Ni vedela, ali je prav slišala, ali ne, ali se Matevž šali, ali govori resnico. Globoko je zajemala sapo, a nobene besede ni mogla izgovoriti.

Vaš soproj je nedolžen, je ponovila Matevž.

Elvira se je oklenila Matevža. Vsa iz sebe je zaklicala:

Dokaz, kje imate dokaz, dajte mi dokaz ...

Ne razburjajte se, milostiva, je Matevž rekel. Poslušajte me mirno. Dokaz imam doma. Dobil sem ga na poseben način v roke, a seboj ga nisem mogel prinesati.

Zakaj ne?

(Dalje prihodnja.)

no tekom petih dni. Vozni listek se mora pred vsakokratno vožnjo predložiti v potrdilo pri osebni blagajni železniške postaje, istotako se je treba izkazati z društveno legitimacijo ob vsakokratni reviziji voznega listka. Vožnja iz Ljubljane do Jesenice in nazaj stane za II. razred K 540, III. razred K 340; do Bleda II. razred K 620, III. razred K 390; do Kranjske gore II. razred K 690, III. razred K 440. Vozni listki za te proge se dobe pri osrednjem odboru »Slov. planinskega društva v Ljubljani«. Vožnja iz Ljubljane do Bohinjske Bistrice in nazaj stane za II. razred K 770, za III. razred pa K 490. Listki za to progo se pa dobe v pisarni deželne zveze za tujski promet v Ljubljani (nasproti hotela »Union«).

Strašna sodba.

Pred zagrebškim sodiščem je stala tni služkinja Roza Seljak, obtožena, da je umorila svoje dete. Iz obtožnice je razvidno to-le: Roza Seljak, revna služkinja, je prinesla perilo stavbeniku Grossu na stanovanje. On jo je zgrabil in posilil. Roza je šla stvar prijaviti redarstvu. Tu so jo preiskali zdravniki ter konstatirali ne samo, da je bila posiljena, marveč tudi, da je od Grossa dobila strašno bolezen — sifilis. Prepeljali so jo v bolnico. Tu je ležala več mesecev. Ko je prišla iz bolnice, je porodila dete. Ker ni dobila nikjer podpore in se tudi Gross ni zmenil zanjo, je bila revica v strašni bedi. V tej bedi je sklenila, da napravi konec življenja sebi in svojemu sinčku. Šla je v Vrabeč ri Podsusedu ter tamkaj zadavila svoje dete ter je vrgla v potok Vrabečak. Nato je skočila sama v potok. Ker pa je bila voda preplitva, se je izkobilacala iz nje ter se napotila proti Savi, da bi se tamkaj utopila. Roza bi bila izvršila svoj naklep, ako bi k sreči ob pravem času ne prišla dva mladeniča, ki sta takoj uganila njen namen ter jo odpeljala. To je objektivna resnica, ki jo je dognala tudi razprava. In to revico so zagrebški sodniki obsodili v — desetletno težko ječo. Človeku, ki ima srce v prsih in iskrico človeškega čustva, se pač usiljuje vprašanje, če je takšne sodnike še mogoče smatrati za — ljudi.

Umor.

Snoči okoli 6. ure so našli pred hlevom v Koslerjevi vili na Karlovski cesti ubitega in na slami ležati brezposelnega pekovskega pomočnika Valentina Schweiza, 1879. leta rojenega v Podvinici v ptujskem okraju. Policija je morilec v osebi 18letnega pekovskega pomočnika, sedaj hlapca, aretovala in dejala v zapor. Policijska komisija je dognala, da je bil morilec že dlje časa Schweizu zelo gorak in da še sedaj ta svoj čin odobruje. Umorjenčevo truplo so na odredbo policijske komisije odpeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu. Natančnejše tozadavne podatke pričemo v večerni izdaji.

Tekma slik fotografov - amaterjev.

Osrednji odbor »Slovenskega planinskega društva« v Ljubljani vabi s tem gg. amater - fotografe, društvene člane, da se blagovole udeležiti tekmovalne razstave slik, ki jo priredi osrednji odbor »Slov. planinskega društva« meseca marca 1911 v Ljubljani. Program je sicer splošen in neomejen, vendar se pa bo razsodišče v prvi vrsti oziralo na slike o kočah in napravah »Slov. planinskega društva«, na njih bližnjo okolico, na poglede in razglede od teh točk in na slike o planinah, na katerih so društvene naprave. Odlikovane slike in njih negativni postanejo izključna last osrednjega odbora »Slov. planinskega društva«. Imena slik, objektiv, razsvetljava in popis naj se zabeleži, ker se bodo ti podatki pri ocenjevanju vpoštevali. Razstavi namenjene slike je poslati najkasneje do 25. februarja 1911 osrednjemu odboru »Slov. planinskega društva« v Ljubljani, ki rade volje daje tudi vsa predmetna pojasnila.

Koncert v »Evropi«.

Koncert oddelka »Slov. Filharmonije« se vrši danes v kavarni »Evropa«. Začetek ob 9. zvečer. Vetop prost.

Slovensko deželno gledališče.

Jutri, v četrtek za par-abonente Leharjeva najnovejša opereta »Graf Luksemburški«, v kateri po nevarni bolezni nastopi zopet g. Bohuslav. Cene so dramake. — V soboto ni nobene predstave. — V nedeljo popoldne predstava za mladino ter se po daljšem premoru vprizori pravljica »Trnjulčica«.

Iz sodne dvorane.

Okrajno sodišče ljubljanske.

Brezbržnost. Dne 19. novembra so vozili vozniki na Čamerlikovo dvorišče kamenje. Med njimi je pripeljal tudi voz kamenja Kristjan Lesjak. Ta voz kamenja pa je stal v Komenskega ulici potem tri dni, ne da bi ga kdo spravil s poti. Vsled tega je bil tam oviran promet. Lesjak se je moral zagovarjati zaradi brezbržnosti pred sodiščem, ker je najbrže on pustil voz na ulici. Priča Rajko Seunig pa izpove, da je Lesjak zapegljal voz na dvorišče, da pa so ga pozneje neznan delavci porinili na cesto. Vsled tega ne pade na Lesjaka nikaka krivda in sodišče ga je oprostil.

Skop kmetič. Luka Turk, posestnik v Šmartnem pod Šmarno goro ima že več let svojo hišo in gospodarska poslopja v takem stanju, da se morajo stavbe vsak hip zrušiti. Zgodilo se je že, da se je zrušil dimnik in da se je podrla cela stena pri hiši, ali on neče o popravilu nič slišati. Nevarnost je velika, da se enkrat vse ne zruši na otroke, ki se v bližini vedno igrajo. Turk je bil že mnogokrat od orožnikov in od izvedencev na to opozorjen in dasi ima precej denarja, vendar ni hotel nič ukreniti, da bi nevarnost preprečil. Vsled tega je bil dne 20. decembra pred tukajšnjo okrajno sodnijo tožen in obsojen na 20 K globe, oziroma na 48 ur zavora, ter je moral obljubiti, da poslopja čim prej popravi.

Bojevitvi igralce. Pred kratkim sta igrala Franc Dovč in Anton Rant znano igro kmečkih fantov »mož in cifra«. Ker je Rant, kakor trdi, pri tem precej izgubil, je bil nato v gostilni jako slabe volje in se je sprl s svojim soigralcem. Pri tem je Dovča telesno poškodoval. Pa to mu ni bilo zadosti. Spravil se je na popolnoma nedolžnega gosta, gospoda Šeškota, in tudi tega znatno telesno poškodoval. Za to bojevitost mu je sodišče naložilo 6 dni zavora, poostrenega z dvema trdimi ležiščema.

Junaški »Orli«. Na zatožni klopi je sedelo dne 20. decembra kar 11 teh ponočnih tičev, ki so bili toženi, da so nedavno, ob priliki neke veselice v bližini Kancove gostilne v Podsmreki napadli »Sokole«, metali za njimi kamnje ter jih mnogo poškodovali. Ti tiči, ki se zovejo: Alojzij Prebil, Lovrenc Prebil, Anton Prebil, Franc Pleško, Anton Remžgar, Juri Šebenik, Anton Šebenik, Juri Premru, Blaž Urbančič, Franc Oven in Ignacij Stenovec, junško vse tajijo. Sodnija je zaslislala priče, ki pa niso izpovedale nič pozitivnega. Vsled tega jih je za enkrat sodnija oprostila. Upamo, da drugi ti fantalini ne bodo ušli roki pravice.

Župnik in kuharica pred sodiščem radi umora tete — Slovenke.

VI.

V procesu proti župniku Tomaševiču in njegovi ljubici Antonijeti Ostričevi pred porotnim sodiščem v Zadru so preteklo sredo nadaljevali zasliševanje prič.

Med drugimi je bil zaslišan tudi brat umorjene Ane Rančigaj — Fran Rančigaj iz Gotovelj na Štajerskem. Izpovedal je to, kakor pri prvi obravnavi. Rekel je, da mu je bilo takrat, ko se je sestra Ana preselila v Polešnik, to prav ljubo, ker je mislil, da bo Ana Rančigaj nadomestovala župniku Tomaševiču mater. Nadalje je izpovedal, da ni od svoje sestre dobil nobenega pisma, v katerem bi ga bila prosila, naj ji preakrbi stanova-

nje in pride po njo, češ da ne mara več ostati v Polešniku.

Bivši orožnik v Polešniku Jakob Gantar je izpovedal, da je Ana Rančigaj večkrat prihajala k njemu ter se pritoževala proti župniku Tomaševiču in Antonijeti Ostričevi. Rekla mu je, da neče od Antonijete sprejeti niti ribe, ker se boji, da bi bila zastrupljena. Nekoč ga je prosila, naj napiše njenemu bratu Franu Rančigaj pismo, naj ji najde primeren stanovanje v Gotoveljah in naj pride ponjo v Polešnik. On je to pismo napisal ter ga vrgel v pošto skrinjico.

Žena morileca Kovačeviča Marija je pričala, da ji je župnik Tomaševič takoj po obsodbi njenega moža dal denar, Antonijeta pa obleko in jestivo. Župnik ji je dal prvič 400 K, kasneje pa ji je v pislih pošiljal po 20 in 10 kron.

Posojilnici v Ražancu je pisal, naj ji da posojilo, za katero bo on jamčil. Ko ji je župnik jel dajati po manje denarja, je pisala svojemu možu v Koper in on ji je odgovoril, naj gre k župniku ter ga spomni na njegovo »dolgo«, Ostričevim pa naj reče, naj se ne brijejo norca iz njega.

Priča Peričič je izpovedal, da je bil s Kovačevičem skupaj v ječi v Kopru. Tu mu je Kovačevič pripovedoval, kako je ubil Ano Rančigaj, ni pa povedal, da bi ga bil kdo k zločinu nagovoril. Kovačevič mu je to pripovedoval dva ali trikrat. Ko se je vračal iz Kopra, ga je Kovačevič prosil, naj gre k župniku Tomaševiču in ga v njegovem imenu naprosi, da dá mlajšega njegovega sina v šolo.

Na vprašanje, kdaj mu je Kovačevič vse to pripovedoval, je svedok odgovoril, da v času od 1. 1905. do 1908., ko je bil on v kaznilnici v Kopru. Na to izpovedbo je župnikov zagovornik dr. Zilhotto vzkliknil: »To je najvažnejša priča v procesu«.

Svedok Špiro Pucar je izpovedal, da je videl Antonijeto Ostričevo opetovano spolno občevati s Kovačevičem.

Kmetje Damjanovič, Brkič in Stulič so pričali, da so kratek čas pred izvršenim zločinom delali na vrtni Ostričevih. Ko se je Ana Rančigaj pojavila na oknu župnišča, je Antonijeta zaklicala: »Ali vidite ono staro k... o na oknu? Niti leto dni ne bo več živela.«

Svedokinja Dušičeva je izpovedala, da je bila Antonijeta Ostričeva silno neodkritosrdna in zahrbtna. Na sebi je imela nekaj posebnega, da je vsakega moškega fascinirala, da se ni mogel nihče ubraniti njenemu vplivu. Ko je stanovala pri njej, je Antonijeta sprejemala po dnevi in ponoči obiske raznih gospodov.

Pri tej razpravi se je prečital tudi zapisnik, napravljen s poštanim in brzojavnim ravnanjem v Trstu dvornim svetnikom Pattayem, ki je bil za časa svojega bivanja v Zadru v zelo intimnih odnosih z župnikom Tomaševičem ter z Antonijeto in Marico Ostričevo. Pattay je dal na zapisnik, da je zahajal v Polešnik na — lov in da se je tako spoznal z župnikom Tomaševičem in Ostričevima. Zdelo se mu je, da je župnik imel raje Marico. Župnik je napravil nanj vtisk iskrenega človeka in dobrega duhovnika.

(Dalje prihodnjé.)

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Risto Pustoslavšek.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 20. decembra 1910.

Termin.

Pšenica za april 1911. za 50 kg 10.89
" " oktober 1911. za 50 kg 10.59
Rž za april 1911. za 50 kg 7.79
Koruz za maj 1911. za 50 kg 5.59
Oves za april 1911. za 50 kg 8.36

Efektive.

Neizpremenjeno.

Borzna poročila.

Danaj, 20. decembra. Tendence na včerajšnji borzi je bila vstrajna, akoravno se je gibal promet v precej ozkih mejah s osirom na bližajočo se praznike in ultimo. Razvon slabe rente so bile vse ostale rente precej slabše. Devize so neizpremenjene.

Ljubljanska »Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni listi dunajske borze 20. decembra 1910.

Banknotni papirji.	Dunaj	Budapest
4% majeva renta	93.65	93.85
4 1/2% srebrna renta	97.60	97.80
4% avstr. krona renta	93.50	93.70
4% ogr.	91.95	92.15
4% kranjsko deželno posojilo	96.—	97.—
4% k. o. željez. dež. banke	94.—	95.—

Sredstva.	Dunaj	Budapest
Srečke iz 1. 1860 1/2.	227.50	234.50
" " 1864.	326.—	332.—
" " tiska	159.75	165.75
" " zemeljske 1. izdaje	301.50	307.50
" " " II.	294.50	300.50
" " ogrske hipotekne	258.25	264.25
" " dun. komunalne	539.—	549.—
" " avstr. kreditne	542.—	552.—
" " ljubljanske	96.50	102.50
" " avstr. rdeč. križa	97.—	103.—
" " ogr.	67.—	73.—
" " bazilika	46.50	52.50
" " turške	263.50	266.50

Banknote.	Dunaj	Budapest
Ljubljanske kreditne banke	471.—	473.50
Avstr. kreditnega zavoda	669.50	670.50
Dunajske bančne družbe	555.—	556.—
Južne železnice	116.75	117.75
Državne železnice	751.—	752.—
Alpine-Montan	769.50	770.50
Češke sladkorne družbe	266.—	263.50
Živnostenske banke	278.—	279.—

Valuta.	Dunaj	Budapest
Cekini	11.37	11.39
Marke	117.52 1/2	117.72 1/2
Franki	95.15	95.30
Lire	94.90	95.10
Rubliji	253.50	254.50

Anton Šarc

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 5.
na vogalu Karlova ulica (nasproti glavni pošti)

pristne švicarske vezenine

najcenejši nakup 182

oprem za neveste.

Orodje za domačo vporabo.

Kladivo, klešče, dleto, sveder in zavijač.

zajamčeno dobre kakovosti

v lepi skrinjici, ki je pripravna za obesiti na steno, pošilja proti povzetju za 2 K 80 v

F. Vejdělek, izdelovalec orodja, Brevnov pri Pragi. 274

Ali že veste,

da se dobe najboljša in najcenejša božična in novoletna darila pri

„ADRIJI“

drogeriji in fotomanufakturi

B. ČVANČARA

v Ljubljani

Šelenburgova ulica 5.

Največja zaloga

francoskih in angleških par-fumov, fotografskih aparatov in potrebščin, ruma, čaja in konjaka. 2790

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju
Iv. Bonač v Ljubljani.
Cena slike 5 kron. 2073

Kupujte
večerno izdajo
„Slov. Naroda“.

Uporabim si vljudno opozoriti, da sem prevzel
glavno zastopstvo „Prve češke“ življenske zavarovalnice,
najcenejši zavod na kontinentu.

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno
vsakovrstna posojila in kredite
kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite
Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

Ustanovljena leta 1882. 23
registrovana zadruga z omejenim zavezom
v lastnem združnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83.118.121-11
upravnega premoženja K 20.775.510-50
obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %
brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica
sama za vložnike.
Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim pre-
metom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.
Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000
Posojuje na zemljišča po 5 1/2 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po
5 1/2 % brez amortizacije, na menice po 6 %.
Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.
URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedej
in praznikov.
Telefon št. 185. Poštno hranilnice račun št. 828.405.

„Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani“

registrovana zadruga z omejenim jamstvom
Uradni prostori: Selenburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.
Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga
po 4 1/2 %; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči
račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na
najrazličnejše načine. — Ravnotam menjalnica: zamenja tuj denar,
prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko.
— Eskontira trgovske menice. — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic,
dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.
Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pisмено v združni
pisarni. 10
Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje
od dne vloge po 4 1/2 % čisto. — Kupuje in prodaja vrednostne
papirje vseh vrst po dnevni kurzi.

Delniška glavnica: K 5.000.000.— Rezervni zaklad: K 450.000.—
Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Dolžnost

vsakega Slovenca je,
da sklene zavarovalno
pogodbo bodisi za
življenje, ali pa proti
požaru le pri slovanski
banki „SLAVIJA“.
Podpirajmo torej
domač slovanski za-
vod, da more nalogo,
ki si jo je stavil, iz-
polniti v najširšem ob-
segu.

„SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

„Ogromni rezervni fond K 48.812.787.— jamčijo za popolno varnost.“

Banka „SLAVIJA“ ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.
Banka „SLAVIJA“ razpolaga z najcenejšimi ceniki za preskrbljenje za starost, za slučaj
smrti roditeljev, za doto otrokom.
Banka „SLAVIJA“ razdeljuje ves čisti dobiček svojim članom.
Banka „SLAVIJA“ je res slovanska zavarovalnica z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Banka „SLAVIJA“ gmotno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim
dobrodelnim namenom.
Banka „SLAVIJA“ stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.
Vsa pojasnila daje drage volje 1

generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

Zapieni jeno i

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 3.

„Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.“

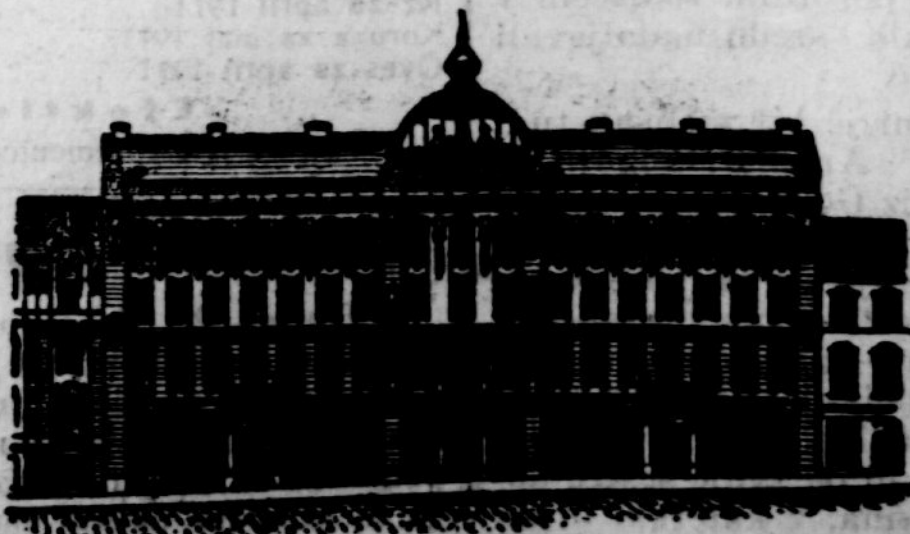
„Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.“

Denarni promet do 31. decembra 1909 nad 518 milijonov kron.

Obstojećih vlog nad 38 milijonov kron.

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

Za varnost vložnega denarja jamči zraven
rezervnega zaklada še mestna občina
ljubljanska z vsem premoženjem in z vse
svojo močjo. Izguba vložnega denarja je
nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice,
potrjenih po c. kr. deželni vladi, izključena
vsaka spekulacija z vložnim denarjem.
Vloge se sprejemajo vsak dan in se obrestujejo
po 4 1/2 % brez odbitka; nevzdržene obresti se
prispišujejo vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema

vlojne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov
denar.

Posojila na zemljišča po 5 %, obresti in proti
amortizaciji po najmanj 1/4 % na leto. Daje po-
sojila na menice in vrednostne papirje.
Za varčevanje ima vpeljane lične domače
hranilnice, v podpiranje slovenskih trgovcev
in obrtnikov pa kreditno društvo. 4